Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22bdKOMU043/22
Názov predmetu	kreatívne písanie IV.
Rozsah	2C
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Dominika Čmehýlová Rašová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotí sa aktívna účasť na seminároch (povolené sú maximálne 2 absencie), vypracovanie čiastkových úloh pripravovaných buď na seminároch, alebo zadaných na domáce spracovanie, vlastné autorské dielo prezentované na autorskom čítaní v skúškovom období (text sa hodnotí z hľadiska jazykovo-kompozičnej aj obsahovo-tematickej výstavby s dôrazom na autorskú originalitu a kreatívne spracovanie.

Záverečné hodnotenie je študentovi udelené po splnení podmienok na absolvovanie predmetu.
Klasifikačná stupnica platná §15 ŠP UCM:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

VEDOMOSTI: Frekventanti kurzov prakticky prehlbujú svoje znalosti v oblasti žánrológie, literárnej teórie, štylistiky textu a jazykovej kultúry.
ZRUČNOSTI: V rámci riešenia čiastkových úloh rozvíjajú, ale aj okresávajú svoju kreativitu, fantáziu a obrazotvornosť, a tak odhaľujú vlastný horizont tvorivej činnosti, emocionálnej vyzretosti a inteligencie. Tréning štylistických zručností umožňuje narábať s jazykovými i nejazykovými štylémami originálne aj citlivo, s prihliadnutím na všetky komunikačné okolnosti a adresáta diela.
KOMPETENCIE: Okrem vlastnej prezentácie autorskej tvorby sa na výučbe podnecuje skupinové riešenie zadaní a spätná väzba, ktoré umožnia študentom počúvať, vnímať a interpretovať iné dielo. Viacúrovňové hodnotenie diela poskytuje autorovi priestor na vlastnú evaluáciu, sebareflexiu a ďalšiu realizáciu.

Stručná osnova predmetu

1. Úvodné cvičenia na rozvoj a povzbudenie fantázie. Nápad, námet, príbeh.
2. Tvorivé kompetencie autora, autorský denník. Cvičenia zamerané na rozvoj čitateľských a interpretačných zručností.
3. Teória literatúry, podstata a členenie. Literárno-vedné orientácie na Slovensku. Cvičenia zamerané na rozvoj čitateľských a interpretačných zručností.

4. Štylistika. Základné pojmy. Umelecký štýl. Klasifikácia výrazových prostriedkov a cvičenia zamerané na ich identifikáciu.
5. Syntaktické výrazové prostriedky a ich využitie v básnickom a prozaickom texte. Štruktúrne a funkčné rozdiely medzi expresívnymi syntaktickými konštrukciami. Cvičenia.
6. Lexikálne štylémy. Identifikácia štylisticky zafarbených a príznakových pomenovaní. Ustálené spojenia.
7. Autorské čítanie. Rozbor a hodnotenie textov z hľadiska uplatnenia výrazových prostriedkov.
8. Viacvýznamové výrazové prostriedky. Polysémia a homonymia a jej funkčné uplatnenie v umeleckých textoch.
9. Obrazné pomenovania. Metafora a metonymia a ich funkčné uplatnenie v umeleckých textoch.
10. Autorské čítanie. Rozbor a hodnotenie textov z hľadiska uplatnenia výrazových prostriedkov.
11. Morfologické prostriedky a ich funkčné využitie v umeleckých textoch. Slovesný čas, osoba a číslo.
12. Kompozičné výrazové prostriedky. Odseky, kapitoly, rámcové zložky, pásmo rozprávača, pásmo postáv, priama reč. Rozprávka, bájka.
13. Cvičenia na rozvoj kreatívnych zručností, zadania povzbudzujúce fantáziu a rozširujúce slovnú zásobu, príprava na tzv. autorské čítanie.

Odporúčaná literatúra

Čmehýlová-Rašová, D., Rysová, A. (2019). Lingvistické minimum k masmediálnym štúdiám: praktikum. FMK UCM.
Dočekalová, M. (2009). Tvůrčí psaní. Grada.
Rončáková, T. (2019). Žurnalistické žánre. FMK UCM.
Rusňáková, L., & Kvetanová, Z. (2024). Slohové postupy v žurnalistickej tvorbe (1. vyd.). Wolters Kluwer.
Sellers, H. (2021). The practice of creative writing (4th ed.). Macmillan Learning.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský